Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунального закладу «Турбота» Демидівської селищної ради Рівненської області

20.10.2026

м. Рівне, 2026

І. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 20.10.2026 групою НПМ здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунального закладу «Турбота» Демидівської селищної ради Рівненської області.

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Корнійчук Олександр Васильович – Представник Уповноваженого у Рівненській області (керівник групи НПМ);

Черняк Артем Сергійович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Пилипчук Микола Володимирович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Коваль Вікторія Олегівна – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Мулик Юлія Миколаївна – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Соколовська-Кравчук Ольга Олександрівна, представник громадської організації.

Загальна інформація

Комунальний заклад «Турбота» Демидівської селищної ради Рівненської області (далі – Заклад) знаходиться за адресою: вул. Відродження 6, с. Демидівка Дубенський р-н. Рівненська обл., 35201.

Керівництво Закладу: Павлюк Іванна Михайлівна, директор Закладу.

Свою діяльність Заклад здійснює на підставі Положення комунального закладу «Турбота» Демидівської селищної ради Рівненської області, затвердженого рішенням Демидівської селищної ради від 12.07.2024 № 3328 (далі – Положення).

Відповідно до пункту 1.2. Положення Заклад надає соціальні послуги громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги, за місцем проживання, в умовах стаціонарного, тимчасового або денного перебування на території Демидівської селищної ради.

Відповідно до пункту 3.1. Положення у Закладі утворені такі структурні підрозділи:

1) відділення соціальної допомоги вдома;

2) відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання;

3) відділ надання адресної натуральної допомоги;

4) відділ соціальної роботи.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання (далі – Відділення) розраховане на перебування 23 осіб. На час проведення відвідування у Відділені перебувало 15 осіб (11 жінок та 4 чоловіків), з них 5 осіб з інвалідністю.

Підопічні проживають в кімнатах по 2-3 особи (фото 1-3).

Житлові приміщення обладнано протипожежною сигналізацією та вогнегасниками (фото 4-5). Також наявна озеленена прилегла територія, яка облаштована лавами для відпочинку підопічних на свіжому повітрі.

Харчування забезпечено шляхом укладення договору про закупівлю послуг з організації гарячого харчування (готовими стравами) з доставкою до Відділення з Комунальним некомерційним підприємством «Демидівська центральна районна лікарня» Демидівської селищної ради (далі – Демидівська ЦРЛ). Згідно умов даного договору, підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням.

В приміщенні наявні кулери для питної води.

Підопічні забезпеченні чистою постільною та натільною білизною в достатній кількості.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Персонал Відділення володіє інформацією про стан здоров'я підопічних та забезпечує догляд за особами похилого віку: надає допомогу у годуванні та здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур, а також у дотримані підопічними режиму прийому лікарських засобів.

У ході відвідування встановлено, що у Відділенні відсутня окрема захисна споруда (укриття). Водночас на відстані близько 50 метрів від Відділення розташоване укриття, балансоутримувачем якого є Демидівська ЦРЛ, яке використовується для укриття підопічних та співробітників Відділення у разі виникнення загрози.

Заклад налагодив співпрацю з благодійними та волонтерськими організаціями, від яких отримує гуманітарну допомогу, що обліковується та використовується на потреби підопічних.

Члени групи НПМ провели конфіденційне спілкування з усіма підопічними Відділення, ознайомились з особовими справами отримувачів соціальних послуг, а також оглянули житлові та допоміжні приміщення Відділення.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 19.04.2024.

За результатами попереднього відвідування групою НПМ виявлено порушення прав підопічних:

на життя та безпеку;

на охорону здоров'я та медичну допомогу;

на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання;

прав осіб з інвалідністю;

на ефективні засоби юридичного захисту.

За результатами попереднього відвідування групою НПМ вносилися комунальному закладу «Турбота» Демидівської селищної ради Рівненської області такі рекомендації:

вжити заходів щодо оперативного реагування, захисту підопічних та персоналу на випадок надзвичайної ситуації в умовах воєнного стану;

забезпечити отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики (зокрема, сестринська справа);

забезпечити функціонування приймально-карантинного відділення та належної роботи ізолятора відповідно до його цільового призначення;

вжити заходів щодо організації надання підопічним вчасної належної медичної допомоги;

забезпечити належну фіксацію фактів травмування підопічних (журнал травматизму);

внести до посадових інструкцій медичних працівників положення про заборону катування, жорстокого або такого, що принижує гідність, поводження з підопічними;

усунути наявні порушення ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення» (далі – ДБН В.2.2-40:2018);

розмістити на стендах інформацію про права підопічних, а також номери телефонів і адреси та графіки прийому посадових осіб, номери «гарячих» ліній, зокрема, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та представника Уповноваженого у Рівненській області, до яких вони можуть звернутися у разі їх порушення.

На виконання наданих рекомендацій керівництвом Закладу проведено певну роботу з усунення виявлених недоліків, а саме:

забезпечено функціонування належної роботи ізолятора відповідно до його цільового призначення (фото 6-7);

вжито заходів щодо організації надання підопічним вчасної належної медичної допомоги;

забезпечено належну фіксацію фактів травмування підопічних (фото 8);

до посадових інструкцій працівників внесено положення про заборону катування, жорстокого або такого, що принижує гідність, поводження з підопічними;

частково усунуто наявні порушення ДБН В.2.2-40:2018 (фото 9-12);

на стендах розміщено інформацію про права підопічних, а також номери телефонів і адреси та графіки прийому посадових осіб, номери «гарячих» ліній, зокрема, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та представника Уповноваженого у Рівненській області, до яких вони можуть звернутися у разі їх порушення (фото 13-14).

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України, статті 283 та 284 Цивільного кодексу України).

1. Групою НМП встановлено, що Закладом не вжито заходів щодо укладення договору із закладом охорони здоров'я або договору про надання послуг із фізичними особами-підприємцями, які в установленому порядку отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, що суперечить пункту 5 частини 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, що затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185.

Разом із тим, під час опитування підопічних і працівників, огляду приміщень та аналізу внутрішньої документації Відділення встановлено факти здійснення персоналом Відділення медичної допомоги та медичних послуг підопічним (зокрема, введення лікарських засобів ін'єкційним способом), тобто діяльності з медичної практики (сестринська справа), яка відповідно до вимог законодавства може здійснюватися лише за наявності відповідної ліцензії.

2. У порушення вимог пункту 6.2.2.1. Державних будівельних норм України В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007) у Відділенні відсутнє приймально-карантинного відділення, до якого необхідно поміщати підопічних при влаштуванні, на термін 14 днів для подальшого спостереження і забезпечення інфекційного контролю у відділенні.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

3. Відповідно до пункту 8.2.6. ДБН В.2.2-18:2007 розрахункова температура повітря взимку в приміщеннях повинна становити: у житлових кімнатах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, спроможних до часткового самообслуговування – +21°С, у житлових кімнатах для лежачих хворих і тих, хто пересувається на кріслах-колясках – +22°С, у вітальні – +20°С.

Водночас під час відвідування у житлових кімнатах було зафіксовано показники температури в межах +16–19 °С (фото 15-16). Зафіксований температурний режим свідчить про недостатній рівень опалення житлових приміщень у осінній період та може негативно впливати на комфорт і самопочуття підопічних, зокрема осіб похилого віку та осіб з інвалідністю.

4. У ході відвідування Відділення групою НПМ встановлено перенаселення в окремих кімнатах підопічних, що є порушенням норм житлової площі на особу та не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення». Так, площа житлових кімнат становить менше за передбачені чинним законодавством 8 м^2 площі для осіб, спроможних самостійно пересуватися і 10 м^2 для осіб з інвалідністю, що пересуваються на кріслах колісних.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (статті 9, 26 Конвенції про права осіб з інвалідністю, Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», статті 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»).

5. Під час відвідування виявлено, що у Відділенні проживають 5 осіб з інвалідністю, проте в особових справах підопічних С. та К. відсутні чинні індивідуальні програми реабілітації.

6. Приміщення Відділення не в повній мірі пристосовано до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що є порушенням вимог ДБН В.2.2-40:2018, а саме: сходинки вхідної групи Відділення не промарковані та не контрастують у відношенні до інших сходинок сходового маршу і до горизонтальних площадок сходового маршу (фото 17);

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Демидівській селищній раді Дубенського району Рівненської області:

1.1. Забезпечити дотримання прав отримувачів соціальних послуг;

1.2. Вжити заходів щодо посилення внутрішнього контролю за належним виконанням посадовими особами покладених на них повноважень та забезпечення належної організації контрольної діяльності.

2. Комунальному закладу «Турбота» Демидівської селищної ради Рівненської області:

2.1. Забезпечити нормативний температурний режим в житлових приміщеннях;

2.2. Забезпечити підопічних С. та К. індивідуальними програмами реабілітації відповідно до їхніх потреб;

2.3. Забезпечити обладнання приміщень Відділення відповідно до вимог ДБН 2.2-40:2018;

2.4. Забезпечити дотримання норм житлової площі на одну особу;

2.5. вжити заходів щодо укладення договору із закладом охорони здоров’я або договору про надання послуг із фізичними особами-підприємцями, які в установленому порядку отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики;

2.6. Облаштувати ізольоване приміщення для новоприбулих осіб.

Додаток: фотоматеріали на 5 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

Представник Уповноваженого
у Рівненській області **Олександр КОРНІЙЧУК**

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

фото 7

фото 8

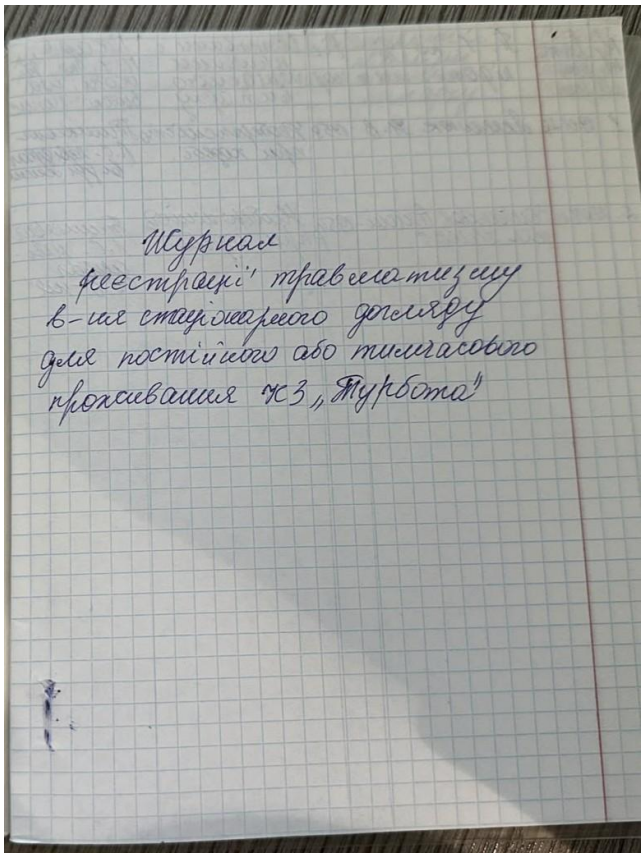

фото 9

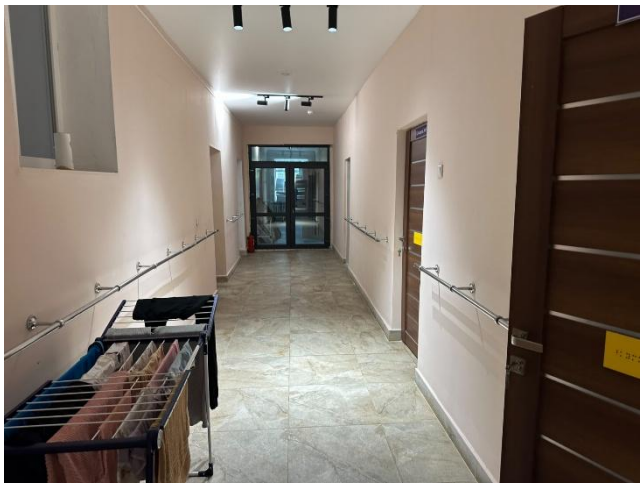

фото 10

фото 11

фото 12

фото 13

фото 14

фото 15

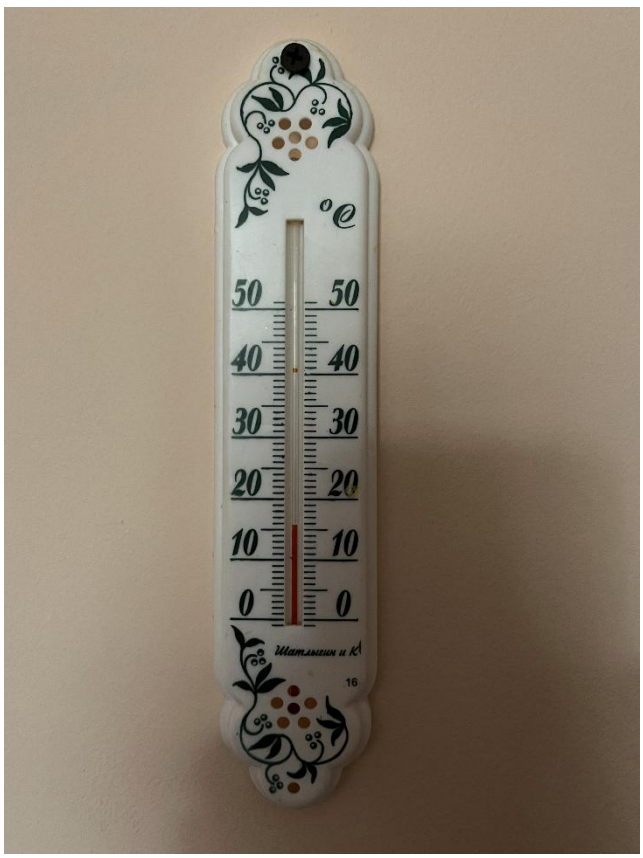

фото 16

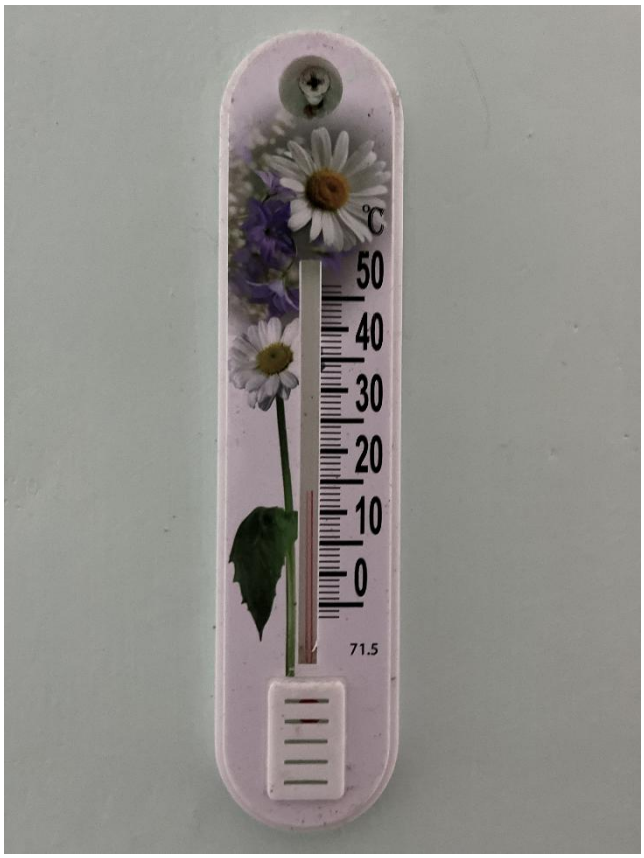

фото 17

